

(/)

🏠 (/) > Oversøisk - Mellemøsten (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Vietnamkrigen med egne øjne

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk/de-nye-silkeveje>)

Vietnamkrigen med egne øjne

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 3169

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk/vietnamkrigen-med-egne-oejne)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk/vietnamkrigen-med-egne-oejne](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk/vietnamkrigen-med-egne-oejne)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk/vietnamkrigen-med-egne-oejne\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk/vietnamkrigen-med-egne-oejne\)\) **in**](http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

([\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk/vietnamkrigen-med-egne-oejne&title=\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk/vietnamkrigen-med-egne-oejne&title=\)\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

Jørgen Skakke

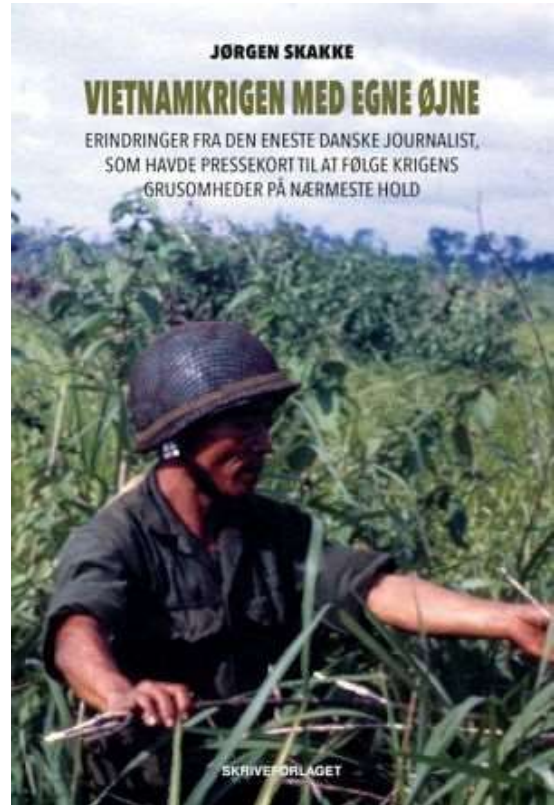
Vietnamkrigen med egne øjne. Erindringer fra den eneste danske journalist, som havde pressekort til at følge krigens grusomheder på nærmeste hold.

Skriveforlaget, 2020. 255 sider. Illustreret. 299,95 kr.

Eneste danske reportere med kreditering i Saigon

Efter nogle lidt rodløse år som bl.a. reserveofficer, reklamemand i London og FN-udstationeret officer på Cypern besluttede Jørgen Skakke at rejse til Saigon i Vietnam som reporter. Her dækkede han - som den eneste dansker med fast akkreditering hos den amerikanske militære overkommando - to af de blodigste år i Vietnam-krigen. År, hvor der i den vestlige verden herskede splittelse i synet på krigen, og den voksende venstrefløj herhjemme krævede USA ud af Vietnam og Danmark ud af NATO. Jørgen Skakke søgte dels eventyr og udfordring og ville dels også gerne med egne øjne se, hvad der foregik. Også fordi han i starten var skeptisk over for den dominerende anti-amerikanske holdning herhjemme. I denne erindringsbog, hvor vægten helt primært ligger på årene i Vietnam, fortæller den nu 82årige Skakke om disse væsentlige år i sit liv og journalistiske karriere.

Under sine mange rejser rundt om i landet med besøg på baser, i byer og landsbyer skiftede han gradvist holdning og indså håbløsheden i krigen og hulheden i de påståede tiltag for demokrati, udvikling og bedring af forholdene for de civile vietnamesere. I bogen skildrer Jørgen Skakke sine oplevelser fra ankomsten, hvor han stod som ganske grøn i faget, men alligevel lykkedes med at skabe kontakter både lokalt og blandt internationale kolleger. Forholdene hos det amerikanske militær var set fra nutidsvinkel meget åbne, og Skakke kunne færdes frit, se, analysere og samle oplysninger på egen hånd. Illustrationerne består af egne fotos under begivenhederne.

Reportere til lands, til vands og i luften

Skakke hørte ikke til typen, der rapporterede fra skjul og sikre hoteller. Gennem de over to år han befandt sig i landet, var han først korrespondent for Jyllandsposten, senere for britiske Financial Times, svenske Kvällsposten og til sidst for DR. Skakke skulle egentlig kun have været i Vietnam i tre måneder. Men opholdet endte med at strække sig ad to omgange fra marts 1967 til august 1968 og igen fra september 1970 til marts 1971.

I kraft af sit amerikanske pressekort fik Skakke adgang til alle lokaliteter i Sydvietnam og tilmed lov til at flyve med i USA's nyeste jagerbomber under et angreb og tilbringe to døgn på et amerikansk hangarskib, mens dets fly bombede i Nordvietnam. Hans militære baggrund var også en hjælp, når han fulgte amerikanske og sydvietnamesiske tropper i junglen og under besøg i krigsramte områder.

I det hele taget kommer Skakke vidt omkring i både Vietnam, Laos og Kampuchea. Oplevelserne er - udover et fint og værdifuldt indblik i arbejdet som korrespondent - mange og ind imellem både nervepirrende og hjerteskræende. Under et besøg i Laos bliver han fx shanghaget og tappet for blod for at redde en indbragt patient for senere i ekstrem livsfare over junglen at diktere, hvad han troede ville blive sin sidste beretning til sin båndoptager inden et dødsstøt i en beskadiget helikopter.

En meningsløs og utroværdig krig

Andre episoder bød på rystende oplevelser blandt nødstedte civile i klemme under de brutale krigshandlinger. Krigshandlinger, der alt for ofte i deres helt unødige stupide brutalitet underminerede ethvert argument for det vestlige engagement i det fjerne asiatiske land. Elementet bliver yderligere udbygget i Skakkes oplevelse af et "demokratisk" valg, hvor enhver opposition blev forbudt at stille op, og på både afvikling og afstemning var en farce. På den militære side gav farcen sig udtryk i

pressebriefinger, hvor de militære sejre i de såkaldte "search and destroy" aktioner blev fremstillet i "bodycounts", hvor succes kontra fiasko blev målt i optælling af lig uden skelnen, om de dræbte fjender var fredelige bønder eller Vietcong partisaner.

Efter sin hjemkomst fra Vietnam fortsatte Jørgen Skakke med at orientere om Vietnam-krigen som medarbejder i Danmarks Radio, hvor han fratrådte efter en karriere på 37 år.

Primært personlige erindringer frem for historisk formidling

Fremstillingen glider i bogens sidste del gradvist fra erindringer mere over i en bredere personlig analyse af krigens ramme og konsekvens for både den vietnamesiske befolkning og i verdensopinionen.

Her hører vi bl.a. om den skærende kontrast i de amerikanske optimistiske spådomme om succes og sejr, lige inden helvedet bryder løs i form af Tet-offensiven 1968, der endegyldigt slog benene væk under forhåbningen om en succesrig amerikansk afslutning af krigen. I disse dele af bogen følger vi udviklingen såvel opinionen, pressen og militære kredse.

De personlig oplevelser er veloplagt journalistisk fortalt og står indlevet og stærkt for læseren. Ligeledes indgives et fint personligt indtryk af de mennesker, som Skakke møder undervejs. Hertil kommer en fin fremstilling af udviklingen i Skakkes egen vinkel fra kølig iagttagelse til engagement og indignation over de desillusionerende forhold. Så langt, så godt og så meget om Skakkes bog bedømt i dens primære rolle som erindringsværk.

Unuanceret historisk baggrundsramme

Bogen har jfr. ovenstående god værdi som samtidsdokument og indlevet erindring. Men når man som her vil opstille en valid historisk baggrundsramme, så er det væsentligt både at ajourføre med faktuel viden og fx underbygge med henvisninger frem for primært at fundere på samtidserindring.

Senere forskning af fx den svenske historiker Gunnar Åselius og britiske John Hughes-Wilson fortæller fx en noget anden og dybere fagligt funderet historie om krigens ramme mht. fx Tet-offensiven. Tet-offensiven fik ganske vist - som også hos Skakke - afgørende betydning for opinionen, men rent militært var den en blodig fiasko, hvor den intenderede folkelige opstand mod Saigonstyret udeblev totalt. Nordvietnam ofrede her i realiteten kynisk Vietcongs værdifulde kadre i et konventionel opgør mod den toptunede amerikanske krigsmaskine og lod dermed behændigt fjenden knække ryggen på sin potentiel opposition før sin egen kommende magtovertagelse.

Heller ikke Vietcongs terror får mange ord med på vejen, men bliver fx i gengivelsen af et foredrag på Aarhus Universitet helt tilbage i 1968 blot eufemistisk og kækt affærdiget som "tusindvis af embedsmænd, der simpelthen blev gjort til mål for guerillastyrkernes kugler". Trods omtale af kampene i Hue under Tet, nævner Skakke ej heller med et ord den senere opdagelse af massegravene for knap 3000 civile "kollaboratører", der blev slået af Vietcong 1968.

[Historie-online.dk, den 31. marts 2020]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk/de-nye-silkeveje>)

SE RELATEREDE ARTIKLER